

เอกสารประกอบการสัมมนา
เรื่อง ความคืบหน้าการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

วันที่ 5 กรกฎาคม 2559
ณ ห้องแกรนด์ A – B ชั้น 4 โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

1) ความชัดเจนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกฎหมายกลางที่จะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำร้องและศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการขออนุญาตซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น 180 วัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (วันที่ 21 กรกฎาคม 2558) ทั้งนี้ ผู้อนุญาตต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

1. ระยะเวลาและขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติ

1.1 ระยะเวลาการใช้บังคับของพระราชบัญญัติ (มาตรา 2 และมาตรา 17)

โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา กล่าวคือ จะมีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2558 เป็นต้นไป ยกเว้นแต่ในเรื่องการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนของการอนุญาตในแต่ละเรื่อง ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้ผู้อนุญาตตามกฎหมายจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในเรื่องของการอนุญาตทุกประเภท เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบและเข้าใจถึงรายละเอียดของเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นต้องใช้ยื่น รวมทั้งกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน และประชาชนก็จะต้องยื่นคำขออนุญาตตามคู่มือสำหรับประชาชนในเรื่องนั้น ๆ ดังนั้น ในระยะเริ่มแรกจึงต้องให้ผู้อนุญาตตามกฎหมายเตรียมความพร้อมโดยการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในเรื่องของการอนุญาต ตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2558 เป็นต้นไป และจะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในทุกเรื่องของการอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 20 กรกฎาคม 2558 ด้วย

1.2 ขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติ (มาตรา 3 มาตรา 4 และมาตรา 5)

พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับกับการให้บริการของหน่วยงานของรัฐกับประชาชน แต่ไม่ใช้กับการประสานงานบริการระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการอื่นใดของรัฐที่มีภารกิจเกี่ยวกับการพิจารณาการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตรตามกฎหมายหรือกฎ หน่วยงานของรัฐนั้นโดยผู้อนุญาตตามกฎหมายจะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนทุกงานบริการ ยกเว้นแต่เรื่องดังต่อไปนี้ไม่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

- (1) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี
- (2) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์
- (3) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- (4) การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (5) การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน และ
- (6) การดำเนินกิจการใดหรือกับหน่วยงานใดที่ได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

2. คู่มือสำหรับประชาชน (มาตรา 7 มาตรา 11 และมาตรา 17)

คู่มือสำหรับประชาชนเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขออนุญาตและเป็นรายละเอียดที่ให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอน รวมถึงระยะเวลาในการอนุญาตที่ปรากฏอยู่ในคู่มือสำหรับประชาชน โดยผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ได้แก่ ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้อำนาจในการอนุญาต หรือที่เรียกว่า “ผู้อนุญาต” โดยผู้อนุญาตจะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในทุกประเภทของการอนุญาตให้แล้วเสร็จภายใน 180 วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ภายในวันที่ 20 กรกฎาคม 2558) โดยคู่มือสำหรับประชาชนดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (1) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ (2) ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และ (3) รายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐอาจกำหนดให้ประชาชนสามารถยื่นคำขออนุญาตผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อส่วนราชการได้จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนเรียบร้อยแล้ว หากมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่มีผลทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือรายละเอียดอื่นใดที่ปรากฏในคู่มือสำหรับประชาชน การเปลี่ยนแปลงนั้นย่อมไม่กระทบถึงการยื่นคำขอที่ได้ยื่นไว้โดยชอบก่อนวันที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใหม่มีผลใช้บังคับ แต่หากกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใหม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ยื่นคำขอ ก็ให้นำการเปลี่ยนแปลงนั้นมาใช้บังคับกับการยื่นคำขอที่ได้ยื่นไว้โดยชอบก่อนวันที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับมีผลใช้บังคับได้

สำหรับการเผยแพร่คู่มือสำหรับประชาชนให้ผู้ที่จะมายื่นคำขออนุญาตทราบนั้น เมื่อหน่วยงานของรัฐใดได้จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนเสร็จเรียบร้อยแล้ว หน่วยงานของรัฐนั้นจะต้องปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขออนุญาตในเรื่องนั้น ๆ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ทั้งนี้ หากประชาชนต้องการที่จะได้สำเนาคู่มือดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำสำเนาให้โดยอาจจะคิดค่าใช้จ่ายหรือไม่ก็ได้

เมื่อส่วนราชการได้จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในแต่ละกระบวนการให้อนุญาตแล้ว คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) จะเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตในคู่มือสำหรับประชาชนว่ามีระยะเวลาที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ซึ่งหากเห็นว่าขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดนั้นมีความล่าช้าเกินสมควรให้ ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ผู้อนุญาตดำเนินการแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็วด้วย

3. การรับคำขอและการพิจารณาคำขอ (มาตรา 8 มาตรา 9 และมาตรา 10)

3.1 หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอ

เมื่อประชาชนผู้ยื่นคำขอได้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขออนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวดำเนินการตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขออนุญาต โดยแบ่งการพิจารณาเป็น

(1) กรณีคำขอไม่ถูกต้องหรือยังขาดเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบในทันที เพื่อให้ดำเนินการดังนี้

- กรณีที่ผู้ยื่นคำขอสามารถแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนได้ในขณะนั้น ก็ให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการในทันที

- กรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่สามารถแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนได้ในขณะนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการบันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม และกำหนดระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ พร้อมทั้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามในบันทึกนั้น โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมอบสำเนาบันทึกดังกล่าวให้ผู้ยื่นคำขอเพื่อผู้ยื่นคำขอเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(2) กรณีคำขอถูกต้องและแนบเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วนตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชน หรือผู้ยื่นคำขอได้มีการแก้ไขตามข้อ (1) เรียบร้อยแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและผู้อนุญาตดำเนินการตามคำขอให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนและระยะเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมอื่นมิได้ หรือจะปฏิเสธการพิจารณาคำขอโดยเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์ของคำขอหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสารหรือหลักฐานไม่ได้

(3) กรณีผู้ยื่นคำขอไม่ขอแก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งตาม (1) พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการคืนคำขอ พร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งการคืนคำขอให้ผู้ขออนุญาตทราบ ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำขอมีสติที่จะยื่นอุทธรณ์การแจ้งของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ แต่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องยื่นคำขอใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำขอจะต้องยื่นคำขอนั้นใหม่ภายในระยะเวลาดังกล่าว

3.2 การกำกับและการรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

(1) การกำกับและการดำเนินการของผู้อนุญาตที่ให้เป็นไปตามคู่มือสำหรับประชาชน

เมื่อประชาชนผู้ยื่นคำขอได้ยื่นคำขอที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับคำขอแล้ว ผู้อนุญาตจะต้องดำเนินการพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่คู่มือสำหรับประชาชนกำหนดไว้ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 7 วันนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ แต่หากผู้อนุญาตดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนแล้ว ผู้อนุญาตจะต้องดำเนินการแจ้งให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตทราบเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุก 7 วัน จนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมทั้งให้ส่งสำเนากาการแจ้งดังกล่าวให้ ก.พ.ร. ทราบทุกครั้ง ทั้งนี้ หาก ก.พ.ร. เห็นว่าความล่าช้านั้นเกินสมควรแก่เหตุ หรือเกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของผู้อนุญาต ให้ ก.พ.ร. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีโดยมีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงงานหรือระบบการปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้นก็ได้

(2) ความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอ

เมื่อประชาชนผู้ยื่นคำขอได้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบคำขอว่าเป็นคำขอที่ครบถ้วนถูกต้องตาม 3.1 (2) แล้ว แต่ปรากฏว่า ในระหว่างการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า คำขออนุญาตนั้นไม่สมบูรณ์หรือเอกสารประกอบคำขออนุญาตไม่ครบถ้วนโดยเกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ จนทำให้ผู้อนุญาตไม่อาจอนุญาตได้ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร และมีหน้าที่ในดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

(3) ความรับผิดชอบของผู้อนุญาต

หากผู้อนุญาตดำเนินการพิจารณาแล้วเสร็จตามคู่มือสำหรับประชาชนแล้วไม่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 7 วัน หรือหากผู้อนุญาตดำเนินการพิจารณาไม่แล้วเสร็จตามคู่มือสำหรับประชาชนแล้วไม่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตทราบถึงสาเหตุแห่งความล่าช้าทุก 7 วัน และส่งสำเนาให้ ก.พ.ร. ทราบทุกครั้งตาม (1) ให้ถือว่าผู้อนุญาตกระทำการหรือละเว้นกระทำการเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เว้นแต่จะเป็นเพราะมีเหตุสุดวิสัย

4. การชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่อใบอนุญาต (มาตรา 12)

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่ต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีโดยการเสนอแนะของ ก.พ.ร. จะออกพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อหน่วยงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตได้รับค่าธรรมเนียมแล้ว หน่วยงานดังกล่าวต้องออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่อใบอนุญาตตามกฎหมายนั้นแล้ว

5. การกำหนดหลักเกณฑ์และตรวจสอบการดำเนินการที่ได้รับอนุญาต (มาตรา 13)

5.1 การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการประกอบกิจการ

ผู้อนุญาตมีหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตในเรื่องนั้น ๆ กำหนด

5.2 การกำกับดูแลผู้ได้รับอนุญาต

ผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องตรวจสอบการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตและหลักเกณฑ์แนวทางตาม 5.1 กำหนด อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบเห็นเองหรือมีผู้ร้องเรียนว่าได้รับความเดือดร้อน รำคาญหรือเสียหายจากการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องรีบดำเนินการตรวจสอบและสั่งการตามอำนาจหน้าที่โดยเร็ว

6. การจัดตั้งศูนย์บริการร่วมและศูนย์รับคำขออนุญาต

6.1 การจัดตั้งและหน้าที่ของศูนย์บริการร่วม (มาตรา 7 วรรคสี่)

ให้ส่วนราชการต่าง ๆ จัดตั้งศูนย์บริการร่วมขึ้นภายในส่วนราชการนั้น ๆ โดยทำหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนเกี่ยวกับงานรับคำขอและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาตต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันจากหลากหลายส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมาไว้ ณ สถานที่แห่งเดียวกัน

ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินการได้หลายเรื่องพร้อมกันในคราวเดียว ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสอบถาม การขอทราบข้อมูล การขออนุญาต หรือการขออนุมัติในเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี โดยติดต่อเจ้าหน้าที่ ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว ทั้งนี้ การจัดตั้งศูนย์บริการร่วมด้วยดังกล่าวต้องเป็นไปตามแนวทางที่ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด

6.2 ศูนย์รับคำขออนุญาต (มาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16และมาตรา 18)

(1) การจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต

คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้จัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาตขึ้นได้เฉพาะในกรณีจำเป็น และสมควรเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยมีฐานะเป็นส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรม แต่มีผู้บังคับบัญชาเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดีก็ได้ โดยอยู่ในสังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี และอาจจะให้มีสาขาของศูนย์รับคำขออนุญาตดังกล่าวประจำกระทรวงหรือประจำจังหวัดด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ศูนย์รับคำขออนุญาตหรือสาขาของศูนย์ขออนุญาตนั้นเป็นศูนย์กลางในการรับคำขอเฉพาะเรื่องที่มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดรายชื่อกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตที่จะให้อยู่ภายใต้การดำเนินการของศูนย์รับคำขออนุญาตเท่านั้น

(2) การดำเนินการของศูนย์รับคำขออนุญาต

(2.1) เมื่อผู้ยื่นคำขออนุญาตได้ยื่นคำขออนุญาต ส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือชำระค่าธรรมเนียม ณ ศูนย์รับคำขออนุญาตแล้ว ให้ถือว่าได้มีการยื่นคำขออนุญาต ส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือชำระค่าธรรมเนียม โดยชอบตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตนั้นแล้ว

(2.2) กรณีที่ศูนย์รับคำขออนุญาตได้รับเงินค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการยื่นคำขออนุญาต ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินหรือส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งแจ้งให้หน่วยงานผู้อนุญาตทราบ

(2.3) กรณีที่หน่วยงานของผู้อนุญาตหักค่าใช้จ่ายจากเงินที่จะต้องนำส่งคลัง ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตหักเงินดังกล่าวแทน และส่งมอบเงินที่หักไว้คืนให้แก่หน่วยงานของผู้อนุญาต โดยให้ศูนย์รับคำขออนุญาตมีสิทธิหักค่าใช้จ่ายตามอัตราที่จะได้ตกลงกับหน่วยงานผู้อนุญาต

(2.4) ระยะเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน ให้นับแต่วันที่ศูนย์รับคำขออนุญาต ส่งเรื่องให้ผู้อนุญาต โดยศูนย์รับคำขออนุญาตจะต้องส่งเรื่องให้ผู้อนุญาตไม่ช้ากว่า 3 วันทำการ หากศูนย์รับคำขออนุญาตส่งเรื่องให้ผู้อนุญาตช้ากว่า 3 วัน หรือไม่ส่ง ให้นำเรื่องกระทำการหรือละเว้นกระทำการ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย

(3) การดำเนินการของผู้อนุญาต

ผู้อนุญาตต้องส่งคู่มือสำหรับประชาชนฉบับที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันให้ศูนย์รับคำขออนุญาตตามจำนวนที่จำเป็น รวมทั้งต้องดำเนินการให้มีการฝึกอบรมหรือชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์รับคำขออนุญาตทราบด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

(4) การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ศูนย์รับคำขออนุญาต

เมื่อประชาชนผู้ยื่นคำขอได้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขออนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวดำเนินการตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขออนุญาต โดยแบ่งการพิจารณาเป็น

(4.1) กรณีคำขอไม่ถูกต้องหรือยังขาดเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คนดังกล่าวแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบในทันที เพื่อให้ดำเนินการดังนี้

- กรณีที่ผู้ยื่นคำขอสามารถแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนได้ในขณะนั้น ก็ให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการในทันที

- กรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่สามารถแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนได้ในขณะนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการบันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม และกำหนดระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ พร้อมทั้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามในบันทึกนั้น โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมอบสำเนาบันทึกดังกล่าวให้ผู้ยื่นคำขอ เพื่อผู้ยื่นคำขอเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(4.2) กรณีคำขอถูกต้องและแนบเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วนตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชน หรือผู้ยื่นคำขอได้มีการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และผู้อนุญาตดำเนินการตามคำขอให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนและระยะเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมอื่นมิได้ หรือจะปฏิเสธการพิจารณาคำขอโดยเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์ของคำขอหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสารหรือหลักฐานไม่ได้ เว้นแต่คำขออนุญาตนั้นไม่สมบูรณ์หรือเอกสารประกอบคำขออนุญาตไม่ครบถ้วนโดยเกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ จนทำให้ผู้อนุญาตไม่อาจอนุญาตได้ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร และมีหน้าที่ในดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

(5) หน้าที่ของศูนย์รับคำขออนุญาต

(5.1) รับคำขอและค่าธรรมเนียม รวมตลอดทั้งคำอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาต

(5.2) ให้ข้อมูล ชี้แจง และแนะนำผู้ยื่นคำขอหรือประชาชนให้ทราบถึงหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต รวมตลอดทั้งความจำเป็นในการยื่นคำขออื่นใดที่จำเป็น

(5.3) ส่งคำขอ หรือคำอุทธรณ์ พร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคอยติดตามเร่งรัดหน่วยงานดังกล่าวเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมายฉบับนี้ คู่มือสำหรับประชาชน หรือกฎหมายที่ให้สิทธิในการอุทธรณ์

(5.4) กรณีที่ศูนย์รับคำขอเห็นว่าหลักเกณฑ์หรือวิธีการในการยื่นคำขอมิรายละเอียดหรือกำหนดให้ต้องส่งเอกสารที่ไม่จำเป็น หรือเป็นภาระเกินสมควร ให้เสนอคณะกรรมการสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(5.5) รวบรวมปัญหาและอุปสรรคจากการอนุญาตและการดำเนินการของศูนย์รับคำขออนุญาตเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

(5.6) เสนอแนะในการพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอน ระยะเวลา เกี่ยวกับการอนุญาตต่าง ๆ รวมถึงข้อเสนอในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ ที่เกี่ยวกับการอนุญาตเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้น

7. การทบทวนกฎหมาย (มาตรา 6)

ในทุกระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ผู้อนุญาตมีหน้าที่ในการพิจารณากฎหมายที่ให้อำนาจในการอนุญาตว่าสมควรจะปรับปรุงกฎหมาย ยกเลิกการอนุญาต หรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาตหรือไม่ เว้นแต่มีความจำเป็นผู้อนุญาตจะดำเนินการดังกล่าวในกำหนดระยะเวลาที่เร็วกว่านั้นก็ได้อีก ทั้งนี้ ให้ผู้อนุญาตเสนอผลการพิจารณาดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี และให้คณะรัฐมนตรีรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายด้วย

2) ความคืบหน้าเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ของส่วนราชการและจังหวัด

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำแผนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 นับตั้งแต่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผลการดำเนินการที่ผ่านมา สรุปได้ดังนี้

2.1 การพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ฯ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ในการวางระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ รวมทั้งสิ้น 4 ระบบ ได้แก่ ระบบรายงานคู่มือสำหรับประชาชน ระบบรายงานกรณีล่าช้า ระบบรับเรื่องร้องเรียน ระบบวิเคราะห์กระบวนการงาน หรือระบบรายงานและสนับสนุนการวิเคราะห์ โดยคู่มือสำหรับประชาชนได้นำขึ้นสู่เว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) เพื่อให้ประชาชนสามารถสืบค้นบริการของภาครัฐได้ง่าย และสามารถสืบค้นผ่านทาง Mobile Application “คู่มือประชาชน” ได้อีกด้วย ซึ่งมีผู้เข้าชมเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) จำนวน 895,089 ครั้ง และผู้ใช้บริการแอปพลิเคชัน “คู่มือประชาชน” จำนวน 79,847 ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559)

2.2 คู่มือสำหรับประชาชน

1) ดำเนินการจัดเก็บฐานข้อมูลกฎหมายของส่วนราชการระดับกรม จังหวัด องค์กรมหาชน สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อสำรวจข้อมูลด้านกฎหมายและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุญาตของทางราชการที่กฎหมายกำหนด จากการสำรวจดังกล่าวพบว่า หน่วยงานของรัฐมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 จำนวน 446 ฉบับ และมีกระบวนการที่เกี่ยวข้องจำนวน 2,578 กระบวนการ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2558)

2) จัดทำแนวทางการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน และได้จัดส่งหนังสือเวียนไปยังหน่วยงานของรัฐให้ทราบตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร 1200/ว 2 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 โดยแจ้งและให้จัดส่งคู่มือมายังสำนักงาน ก.พ.ร. ภายในวันที่ 21 พฤษภาคม 2558 ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการดำเนินการศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคล โดยไม่จำเป็น โดยนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน ในการประชุมเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 ได้รับทราบแนวทางการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนและมีข้อเสนอแนะให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการในเรื่องของคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว

3) ดำเนินการคัดเลือกหน่วยงานตัวอย่าง และจัดประชุมชี้แจงร่วมกับหน่วยงานนำร่อง เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558 เรื่อง แนวทางการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานตัวอย่างตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 และจัดคลินิกให้คำปรึกษาหน่วยงานตัวอย่างในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน เมื่อวันที่ 23 - 25 กุมภาพันธ์ 2558 เพื่อจัดทำแนวทางการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

4) ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์การตรวจสอบคู่มือสำหรับประชาชน โดยให้มีความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2558 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งคู่มือสำหรับประชาชนผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ภายในวันที่ 21 พฤษภาคม 2558 ก่อนที่จะนำไปใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน

5) ดำเนินการจัดส่งหนังสือเวียนไปยังหน่วยงานของรัฐ เพื่อแจ้ง ชักซ้อมความเข้าใจ ในการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด และเร่งรัดเกี่ยวกับคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ดังต่อไปนี้

เลขที่หนังสือ (ที่ นร 1200/...)	ลงวันที่	เรื่อง	สรุปเนื้อหา
ว 2	10 ก.พ. 58	การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินการตาม มาตรา 3 ของ พ.ร.บ.ฯ จัดทำและส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร. ภายในวันที่ 21 พ.ค. 58 ตามมติ คณะรัฐมนตรี วันที่ 6 ม.ค. 58
ว 5	1 พ.ค. 58	การจัดส่งคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	แจ้งให้หน่วยงานของรัฐส่วนกลางเร่งดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 21 พ.ค. 58 และให้ หน่วยงานของรัฐดังกล่าวตรวจสอบความ ครบถ้วนของขอบข่ายงานอีกครั้ง และหากมี ประเด็นที่ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับงานที่จะต้องจัดทำ คู่มือฯ ให้นำส่งหนังสือมายังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อวิเคราะห์และรวบรวมส่งให้สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาต่อไป
ว 6	8 พ.ค. 58	การจัดส่งคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	แจ้งให้จังหวัดและท้องถิ่นตรวจสอบความครบถ้วน ของขอบข่ายงานอีกครั้ง และเร่งรัดดำเนินการ จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้แล้วเสร็จ

เลขที่หนังสือ (ที่ นร 1200/...)	ลงวันที่	เรื่อง	สรุปเนื้อหา
ว 7	9 มิ.ย. 58	คู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	เร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำคู่มือให้เสร็จและส่งมายังสำนักงาน ก.พ.ร. โดยเร็ว เพื่อให้ ก.พ.ร. ได้มีระยะเวลาในการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการให้บริการได้ตั้งแต่วันที่ 21 ก.ค. 58
ว 9	14 ก.ค. 58	แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ให้หน่วยงานของรัฐทราบและถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 21 ก.ค. 58
ว 13	10 ส.ค. 58	ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	<ol style="list-style-type: none"> 1) แจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบว่า ได้เผยแพร่คู่มือสำหรับประชาชนบนเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) ซึ่งสามารถสืบค้นคู่มือสำหรับประชาชนได้ง่าย 2) เร่งรัดหน่วยงานของรัฐรายงานข้อมูลคู่มือสำหรับประชาชนที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 21 ก.ค. 58 เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ภายในวันที่ 15 ส.ค. 58 (ส่วนกลาง) วันที่ 31 ส.ค. 58 (ส่วนภูมิภาค) และวันที่ 15 ก.ย. 58 (ท้องถิ่น) 3) แจ้งหน่วยงานของรัฐให้ทราบเกี่ยวกับวิธีการจัดส่งสำเนาหนังสือแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ 4) ขอให้หน่วยงานของรัฐนำ banner เพื่อประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ
ว 20	12 พ.ย. 58	การรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	ขอให้หน่วยงานของรัฐตอบแบบรายงานผลการปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดไว้ ได้แก่ การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน การปฏิบัติตามคู่มือสำหรับประชาชน การรับคำขอของเจ้าหน้าที่ การแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบกรณีพิจารณาแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คู่มือ

เลขที่หนังสือ (ที่ นร 1200/...)	ลงวันที่	เรื่อง	สรุปเนื้อหา
			สำหรับประชาชนกำหนด การแจ้งให้ผู้นับค่าขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้ากรณีพิจารณาเรื่องไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คู่มือสำหรับประชาชนกำหนด การส่งสำเนาเรื่องล่าช้าไปยัง ก.พ.ร. รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินการ เพื่อสำนักงาน ก.พ.ร. เตรียมรายงานต่อคณะรัฐมนตรี และจะได้นำข้อมูลไปพัฒนาแนวทางการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
ว 4	17 มี.ค. 59	การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	แจ้งให้หน่วยงานของรัฐทบทวนและปรับปรุงงานบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ กรณีหน่วยงานของรัฐมีการบริการในพื้นที่ขอให้ทบทวนคู่มือสำหรับประชาชน โดยใช้มาตรฐานคู่มือส่วนกลาง เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการบริการประชาชนรวมทั้ง แจ้งให้ทราบว่าจะมีการติดตามผลการดำเนินงานตามคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยลงพื้นที่ติดตามและให้คำปรึกษาแนะนำ

6) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับความเห็นชอบจากรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในการจัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต โดยมีที่ปรึกษาประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำตามประสบการณ์และความเชี่ยวชาญแต่ละด้าน ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะทำงานของแต่ละหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อส่งเสริมการดำเนินการของสำนักงาน ก.พ.ร. ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ประชาชนได้รับคู่มือที่มีความถูกต้องและเหมาะสม เกิดการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการให้บริการภาครัฐ อันจะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการรับบริการของประชาชนและภาคเอกชน โดยได้จัดประชุมระดมความเห็นภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคู่มือสำหรับประชาชน เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้มีบุคลากรจากสำนักงาน ก.พ.ร. เข้าร่วมคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่เป็นทีมสนับสนุน

2.3 การส่งเสริมความรู้และสื่อสารสร้างความเข้าใจ

หลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ในราชกิจจานุเบกษา สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการสื่อสาร โดยเน้นประเด็นการสร้างการรับรู้และความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความจำเป็น สาระสำคัญของการมี พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และทางออนไลน์ โดยสรุปได้ดังนี้

1) จัดแถลงข่าว พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2558 ณ ห้อง 301 ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

2) จัดประชุมชี้แจง เรื่อง พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2558

3) ดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกลุ่มผู้รับบริการจากภาครัฐทั้งประชาชนและภาคเอกชน ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดประเด็นการสื่อสารสร้างความเข้าใจ ดังนี้

3.1) ประชาชนได้อะไร เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องมีและสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ฯ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ และการเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ฯ

3.2) ความสำเร็จของการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน เกี่ยวกับคู่มือสำหรับประชาชน การขับเคลื่อนของผู้นำหน่วยงาน เว็บไซต์คู่มือสำหรับประชาชน และช่องทางการร้องเรียน

3.3) การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ รวมถึงร่วมกันตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือสำหรับประชาชนตามแนวคิดการบริการต้องเร็วขึ้น ง่ายขึ้น และถูกลง (Faster, Easier และ Cheaper)

4) ดำเนินการขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแปลพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจให้แก่ชาวต่างชาติ

5) ดำเนินการจัดคลินิกให้คำปรึกษาในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนแก่หน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย ส่วนราชการ องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น และสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างวันที่ 8 เมษายน – 12 พฤษภาคม 2558 ณ โรงแรมเดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ กรณีของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนผ่านระบบสารสนเทศ โดยประชุมผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล ในวันที่ 8 กรกฎาคม 2558 ณ ห้องประชุมชั้น 3 ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงมหาดไทย

6) พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เป็นประธานในงานประกาศใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 และการเปิดตัวคู่มือสำหรับประชาชนและเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2558 เวลา 08.00 – 08.45 น. โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

(พลเอก วิลาศ อรุณศรี) พร้อมผู้บริหารสำนักงาน ก.พ.ร. และผู้บริหารสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พร้อมด้วยสื่อมวลชนเข้าร่วม ณ บริเวณลานหน้าตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

2.4 การจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

ศูนย์อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นจุดรับเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นของการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ รวมทั้งการบูรณาการการทำงานร่วมกับศูนย์บริการประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี โดยใช้โทรศัพท์สายด่วน 1111 กด 22 ซึ่งศูนย์อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการจะดำเนินการติดตามและเร่งรัดการดำเนินการเรื่องร้องเรียน ผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 22 กรกฎาคม 2558 ถึงวันที่ 17 มิถุนายน 2559 มีผู้มารับบริการทั้งสิ้น 133 ราย

2.5 การศึกษาวิเคราะห์งานบริการและการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากภาคเอกชนเพื่อปรับปรุงงานบริการภาครัฐ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ศึกษาวิเคราะห์งานบริการที่มีความสำคัญสูง และนำผลการศึกษาดังกล่าวไปจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคู่มือสำหรับประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงที่ผ่านมาได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เช่น ด้านภาพรวมการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ด้านการจดทะเบียนการค้าปลีก ด้านการออกใบอนุญาตอาหารและยา ด้านการออกใบอนุญาตเครื่องสำอาง ด้าน VISA and Immigration และด้านธุรกิจพาณิชย์นาวี เป็นต้น ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้รับจะนำไปปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงงานบริการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชนและภาคประชาชน และจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

2.6 การปรับปรุงแบบฟอร์มในการยื่นคำขออนุญาตของทางราชการ

เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระของผู้รับบริการในการติดต่อกับทางราชการ ที่ไม่ต้องยื่นเอกสารประกอบคำขออนุญาตในข้อมูลที่ภาครัฐมีอยู่แล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการเพื่อประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการเชื่อมโยงข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกในการขออนุญาตของทางราชการ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2558 โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดการบันทึกข้อมูลเรื่องเดียวกัน หรือการขอเอกสารซ้ำซ้อน โดยความร่วมมือของ 4 หน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งการดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 (เริ่มให้บริการ ภายในเดือนกรกฎาคม 2559) เป็นการเริ่มต้นเชื่อมโยงข้อมูลสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ไปยังสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งหน่วยงานภาคเอกชนผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนไม่ต้องยื่นสำเนาในการยื่นคำขอได้แก่ หนังสือรับรองนิติบุคคล บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น งบการเงิน และหนังสือบริคณห์สนธิ

ในระยะที่ 2 ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2559 โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน เป็นการขยายความร่วมมือในการเชื่อมโยงข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกในการขออนุญาตของทางราชการ โดยมีหน่วยงานที่ลงนามร่วมกัน 6 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมการจัดหางาน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดภูเก็ต และสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการการให้บริการแก่ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในการขอวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน

พัฒนาระบบการยื่นคำขอและพิจารณาคำขอแบบออนไลน์ผ่านระบบนำร่อง Single Window และนำร่องเปิดบริการออนไลน์ไปยังส่วนภูมิภาคในจังหวัดที่เป็นเขตเศรษฐกิจสำคัญ คือ จังหวัดเชียงใหม่และภูเก็ต ขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนา ระบบ ซึ่งคาดว่าจะเปิดให้บริการได้ภายในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560 และมีเป้าหมายจะขยายการเชื่อมโยงงานบริการไปยังหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.7 การติดตามผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แจ้งเวียนไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องขอให้รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ในระหว่างวันที่ 21 กรกฎาคม 2558 – 29 กุมภาพันธ์ 2559 ซึ่งหน่วยงานของรัฐได้จัดส่งแบบสำรวจที่สมบูรณ์กลับมายังสำนักงาน ก.พ.ร. รวมทั้งสิ้น 4,158 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559) ผลการสำรวจพบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด ทั้งในส่วนของความครบถ้วนของการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน แนวทางการตรวจสอบคำขอโดยผู้รับคำขอตรวจสอบทันทีทุกครั้ง ร้อยละ 92.51 ผู้อนุญาตแจ้งผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 7 วัน นับแต่วันพิจารณาแล้วเสร็จทุกครั้ง ร้อยละ 86 การแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบทุก 7 วัน จนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จทุกครั้ง ร้อยละ 37 อย่างไรก็ตามพบว่าปัญหาในการดำเนินการส่วนใหญ่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือสำหรับประชาชนทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ การให้บริการที่ไม่ทันตามกำหนดหรือไม่เป็นไปตามคู่มือสำหรับประชาชน เนื่องจากผู้รับบริการยื่นคำขอในเวลาเดียวกัน รวมถึงมีปริมาณงานมากกว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ตรวจเอกสารอาจไม่ใช่เจ้าหน้าที่โดยตรง เป็นต้น

2.8 การศึกษาศูนย์บริการร่วมตามพระราชบัญญัติฯ

1) การดำเนินการที่ผ่านมา

1.1) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการระดับกระทรวงและจังหวัดจัดตั้งศูนย์บริการร่วม มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 “ให้กระทรวง จังหวัด และอำเภอ จัดให้ส่วนราชการในสังกัดที่รับผิดชอบและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน ร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริการร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับบริการจากภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อสอบถามขอทราบข้อมูล ขออนุญาต หรือขออนุมัติในเรื่องต่าง ๆ ได้โดยติดต่อเจ้าหน้าที่ ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว”

1.2) รูปแบบการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม มี 3 รูปแบบ ดังนี้

1.2.1) ศูนย์บริการร่วมในสถานที่ราชการ เป็นหน่วยให้บริการประชาชนแบบสำนักงานที่ตั้งอยู่ในสถานที่ราชการ โดยนำงานบริการที่หลากหลาย หรืองานบริการที่ประชาชนต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ให้บริการหลายแห่งที่อยู่ในสังกัดกระทรวง/จังหวัดเดียวกัน มารวมไว้ ณ จุดเดียว

1.2.2) เคาน์เตอร์บริการประชาชน (Government Counter Service : GCS) เป็นหน่วยให้บริการประชาชนที่มีสถานที่ให้บริการตั้งอยู่กับที่ในแหล่งชุมชน โดยนำงานบริการที่หลากหลายมีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอน และต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ให้บริการของหลายส่วนราชการในสังกัดกระทรวง/จังหวัดเดียวกันมาไว้ ณ จุดเดียว

1.2.3) ศูนย์บริการร่วมเคลื่อนที่ (Mobile Service Link : MSL) เป็นหน่วยบริการเคลื่อนที่ที่โดยนำงานบริการที่หลากหลายจากส่วนราชการหลายแห่งในสังกัดกระทรวง/จังหวัดไปให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ชนบทที่อยู่ห่างไกล หรือในพื้นที่ซึ่งประชาชนเข้าถึงจุดบริการปกติได้ยาก

2) ข้อเสนอแนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการศึกษารูปแบบศูนย์บริการร่วมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อจัดตั้งศูนย์บริการร่วมตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้ว เห็นควรกำหนดลักษณะสำคัญของศูนย์บริการร่วม ดังนี้

2.1) เป้าหมายการให้บริการของศูนย์บริการร่วมฯ

- 2.1.1) ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้อย่างเท่าเทียม
- 2.1.2) ลดความซ้ำซ้อนในการให้บริการของภาครัฐ
- 2.1.3) ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการให้บริการของภาครัฐ
- 2.1.4) ส่งเสริมภาพลักษณ์ของภาครัฐให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา

2.2) กลุ่มผู้รับบริการเป้าหมายของศูนย์บริการร่วมฯ แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ประชาชน นักลงทุน/นักธุรกิจ และนักท่องเที่ยว

2.3) ประเภทงานที่ให้บริการ

- 2.3.1) การให้บริการข้อมูล – ข่าวสาร
- 2.3.2) การให้บริการรับเรื่อง – ส่งต่อ
- 2.3.3) การให้บริการเบ็ดเสร็จ

2.4) รูปแบบการให้บริการของศูนย์บริการร่วม แบ่งตามช่องทางการให้บริการ

3 ช่องทาง

2.4.1) จัดตั้งเป็นหน่วยบริการร่วมประจำกระทรวง จังหวัด หรือ ศูนย์บริการร่วมเฉพาะด้าน ดังนี้

(1) ศูนย์บริการร่วมประจำกระทรวง เป็นศูนย์รวมงานบริการของส่วนราชการที่สังกัดในกระทรวงเดียวกัน มีสถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของกระทรวง/ส่วนราชการในสังกัด ตามความเหมาะสม

(2) ศูนย์บริการร่วมจังหวัด/อำเภอ เป็นศูนย์รวมงานบริการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในจังหวัดเดียวกัน มาให้บริการ ณ จุดเดียว

(3) ศูนย์บริการร่วมเฉพาะด้าน เป็นการให้บริการในงานบริการเฉพาะด้านแบบครบวงจร ที่ผู้รับบริการสามารถติดต่อขอรับบริการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่งานบริการเกี่ยวข้องกันได้ ณ จุดเดียว

(4) ศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้า เป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเข้าถึงงานบริการของรัฐ ซึ่งรวมงานบริการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ต่างสังกัดกัน และเป็นงานบริการที่มีผู้รับบริการจำนวนมากมาร่วมให้บริการ ณ จุดเดียว และมีสถานที่ตั้งในห้างสรรพสินค้า

(5) ศูนย์รับคำขออนุญาต ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ กำหนดว่าเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน คณะรัฐมนตรี จะมีมติให้จัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับคำขอตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตขั้นก็ได้

2.4.2) การให้บริการผ่านช่องทางโทรศัพท์ โดยใช้หมายเลข 1111 เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาการบริการของทุกหน่วยงานในเบื้องต้น

2.4.3) การให้บริการผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว ทุกที่ทุกเวลา สามารถทำธุรกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง

2.9 การศึกษาแนวทางการชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่อใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติฯ

1) ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตของหน่วยงานของรัฐ ที่ได้มีการกำหนดอายุใบอนุญาตอันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการหรือดำเนินการที่ต่อเนื่องกัน และได้มีการกำหนดค่าธรรมเนียมในการต่อใบอนุญาต (กฎหมายที่กำหนดเรื่องการต่ออายุใบอนุญาตจำนวนประมาณ พ.ร.บ.= 73 ฉบับ + กฎหมายลำดับรอง) โดยศึกษาในประเด็น

- ประเภทของใบอนุญาตที่ควรกำหนดให้มีการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

- วิธีการในการชำระเงินค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต

- วิธีการในการออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต

2) ทหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว

3) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ความเห็น และดำเนินการยกร่างพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

4) นำร่างพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวมารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะนำเรื่องเสนอ ก.พ.ร. และ ครม. ต่อไป